Q&A voor technische sessie scenario's raamprostitutie (19/01)

Deze Q&A is in aanvulling op de presentaties inzake de marktverkenning, het eerste locatieonderzoek en de volumestudie.

A. Locatieonderzoek – de shortlist

1. Hoe is de lijst met nieuwe locaties voor een EC tot stand gekomen?

Het gaat om een *voorlopige* shortlist. Er kunnen locaties aan toegevoegd worden (vb. hotels, waterkavels, panden gemeentelijk vastgoed). De lijst is tot stand gekomen in overleg met Team GO, Gemeentelijk Vastgoed, Maatschappelijke Voorzieningen, op basis van criteria zoals bereikbaarheid per openbaar vervoer, fase/stadium van planvorming in de gebiedsontwikkeling, beschikbare ruimte (kavel/m2 pand).

2. Is deze lijst vastgesteld door het College of is het een beslissing van de Burgemeester?

De raadsbrief met de voorlopige shortlist is namens het college verstuurd. De burgemeester heeft als verantwoordelijk portefeuillehouder voor prostitutie het voortouw gehad in het proces ernaartoe.

3. Is er zicht op specifieke locaties binnen de genoemde gebieden? Zo ja, welke zijn dat?

Er is een voorlopige lijst van gebieden. Binnen een aantal gebieden zijn specifieke locaties waaraan wordt gedacht, maar dat is allemaal nog zeer voorlopig en in potlood. We kunnen in deze technische sessie nog niet aangeven welke locaties dat zijn, omdat:

- dit zeer voorbarig zou zijn: de shortlist is voorlopig en de komende tijd kunnen er locaties toegevoegd worden en vallen er locaties beargumenteerd af.
- het nu noemen van specifieke locaties het proces met de markt en met de stad (omwonenden van genoemde locaties) kan verstoren en onnodig complex maken.

4. Waarom staan gebieden zoals Zuidoost, Noord en Nieuw-West op de shortlist, die als kwetsbaar worden aangemerkt, gezien de al aanwezige problematiek daar?

Er bestaan grote verschillen in kwetsbaarheid tussen buurten binnen stadsdelen. Er is in dit stadium met name gekeken naar zaken als: zijn er nog ontwikkelkansen in de zin van fysieke ruimte, multi modale bereikbaarheid, etc.

5. Is er onderzoek gedaan naar op welke locaties de sekswerkers willen zitten?

Er zijn meerdere sessies geweest met vrouwelijke, mannelijke en transwerkers uit verschillende groepen:

- raamwerkers
- besloten clubwerkers
- sekswerkers die in het onvergunde circuit werken

Hen is gevraagd naar randvoorwaarden voor een locatie (en voor de inrichting van het gebouw zelf). De reacties lopen uiteen (wel in een woonwijk, juist niet in een woonwijk), maar altijd wordt benadrukt dat de bereikbaarheid goed moet zijn, juist ook met OV. De voorkeur gaat uit naar een niet afgelegen gebied, er moet een aansluiting zijn met het omringende gebied. Dit in verband met veiligheid, maar ook zodat klanten wat anoniemer de locatie kunnen bezoeken; dat laatste werd met name genoemd in geval van een PH. Bij een EC speelt dat minder, omdat bezoekers dan ook voor ander vermaak dan prostitutie de locatie kunnen bezoeken.

6. Is er onderzoek gedaan naar hoe sekswerkers willen dat de locatie er uit ziet?

Input uit de gesprekken met sekswerkers is verwerkt in het voorlopige programma van wensen. Belangrijke punten:

- De beschikbaarheid van werkplekken voor mannelijke en transwerkers die nu niet goed terecht kunnen.
- Locatie en inrichting gebouw zo dat klanten vrij anoniem kunnen blijven.
- Gescheiden toegang voor bezoekers van mannelijke en transwerkers.

- Goede veilige ruimte voor sekswerkers.
- Centraal beveiligde ingang om te voorkomen dat er dealers in het gebouw zijn.
- Voorkomen dat er te veel kijktoerisme ontstaat

7. En waar zouden bezoekers heen willen?

Sekswerkers kennen hun klantenportefeuille uitstekend, dus zie antwoord op vraag 5 en 6. In het OIS-onderzoek op de Wallen (augustus 2019) is aan buitenlandse bezoekers (18-35 jaar) gevraagd of ze naar een nieuw seks entertainmentgebied buiten het centrum zouden willen gaan. De groep die aangeeft dit gebied zeker te zullen bezoeken is klein (10%), maar een grote groep (37%) zal misschien gaan of weet het niet.

8. Is de nabijheid van voorzieningen zoals scholen, kinderdagverblijven, religieuze voorzieningen ook een criterium?

- Voor het opstellen van de voorlopige shortlist is hier niet naar gekeken (zie vraag 1).
- Er is géén staand beleid zoals bij de relatie tussen coffeeshops en scholen dat tot uitsluiting van vestiging in elkaars nabijheid kan leiden.
- Er wordt gewerkt aan een lijst met toetsingscriteriacriteria voor het terugbrengen van de shortlist.
- Op voorhand kan worden gezegd dat deze voorzieningen een factor kunnen zijn, maar dat is nog voor onderzoek.

B. Locatieonderzoek - het vervolg

9. Hoe gaat het locatieonderzoek verder?

- De shortlist wordt komende tijd aangevuld (vb. hotels, waterkavels, panden gemeentelijk vastgoed).
- Op basis van het programma van eisen en met input vanuit de marktconsultatie worden toetsingscriteria opgesteld. Denk aan omgevingsfactoren, consequenties bestemmingsplan, financiële consequenties bijv. verwerving
- Hieruit komt een aantal voorkeurslocaties, welke inzet vormt voor het verdere gesprek met marktpartijen.
- De uiteindelijke locatiekeuze wordt onderdeel van maatschappelijk overleg/inspraak en daarop volgt expliciete vaststelling door de gemeenteraad.

10. Worden er nog extra locaties gezocht?

Er wordt breder gekeken naar aanvullende locaties, zoals vrijkomende hotelgebouwen of privaat aanbod. Deze locaties worden in de verdiepende fase eveneens getoetst op haalbaarheid in ruimtelijke en juridisch-planologische zin.

11. Als de gemeente geen eigenaar is van de locatie die geschikt lijkt voor een EC, hoe gaat het dan in zijn werk?

Indien een locatie echt kansrijk wordt geacht (verdiepingsfase) zal, samen met de verwerver van gemeentelijk vastgoed, de wenselijkheid/ haalbaarheid van verwerving onderzocht worden door gemeente of door de ontwikkelende partij. Wat ook mogelijk is, is dat de locatie in eigendom is van een partij die zelf wil ontwikkelen. Indien het een bestaand erfpachtrecht betreft of eigen grond en de locatie voldoet aan de criteria, kan in onderhandeling worden gegaan met de betreffende eigenaar/erfpachter. Ook hierbij geldt dat de gemeenteraad de locatie uiteindelijk expliciet vast moet stellen.

12. Zijn de lokale bestuurders op dit dossier en de shortlist aangehaakt?

Ja, in november is de raadsbrief besproken op het overleg tussen burgemeester en stadsdeelvoorzitters.

13. Op welk moment wordt de bestemming prostitutie geregeld op de voorkeurslocatie?

Op geen van de (shortlist) locaties past de functie van PH of EC in geldende bestemmingsplannen. Hiervoor zal dus een herziening van het bestemmingsplan (of vanaf 2022 een omgevingsplan) moeten

komen, dan wel een vergunning waarbij (buitenplans) wordt afgeweken van het bestemmingsplan/omgevingsplan. Ten aanzien van herziening bestemmingsplan: de herziening van het bestemmingsplan moet, in ontwerp ter inzage worden gelegd voordat de Omgevingswet in 2022 werking treedt. De Omgevingswet heeft geen consequenties voor vormen van prostitutie of wat waaronder valt. Daar gaat de omgevingswet niet over. Dat bepaalt de gemeente zelf in het omgevingsplan. Voorzien wordt dat, na inwerkingtreding van de Omgevingswet, niet met hetzelfde gemak een omgevingsplan kan worden gemaakt voor de locatie voor een EC. Het is een complicerende factor voor een gevoelig project als dit als er ook nog met het omgevingsplan moet worden gepionierd.

C. Programma Prostitutiehotel en Erotisch Centrum

14. Wat is de te verwachten bezoekersstroom?

Dat is afhankelijk van de keuze tussen een PH en een EC.

- PH: met name doelgerichte klanten
- EC: naast doelgerichte klanten ook de feest- en kijktoerist en dus veel meer mensen. Het aantal bezoekers aan een EC is afhankelijk van het programma in het centrum (horeca, seksentertainment).

Gezien het beoogde aantal werkplekken in beide varianten moet uitgegaan worden van minimaal enkele honderden bezoekers per dag.

15. Is er een onderzoek gedaan naar de functies die in een Erotisch Centrum moeten komen?

- Er zijn gesprekken gevoerd met sekswerkers en er is door Bureau SITE in hun marktverkenning met veel verschillende marktpartijen gesproken.
- Een van de drie doelstellingen in het debat over raamprostitutie is het verminderen van drukte op de Wallen. Dan ligt het voor de hand om te kiezen voor ontwikkeling van een alternatieve prostitutielocatie die 'de meeste kans geeft' om de 'beschikbaar aanbod-klant'/feestbezoekers te verleiden om daarnaartoe te gaan in plaats van (meermaals) naar de Wallen.
- Het college wil inzetten op de ontwikkeling van een EC waarin meer horeca/entertainment is dan bij een PH (waarin uitsluitend prostitutie en een klein café zou zijn), omdat een EC zich ook op dat soort bezoekers richt (in plaats van uitsluitend op doelgerichte seksklandizie zoals een PH). Daarbij geldt wel dat het college in brede zin (niet alleen voor de binnenstad) inzet op herijking van het aantal en soort toeristen. Daarom wil het college inzetten op een wat 'bescheidener' EC met niet al te uitgebreide horeca en slechts in beperkte mate andere op toeristen gerichte functies.

D. Volumestudie

16. Wat is het doel van de volumestudie en de status? Het is toch geen ontwerp?

Met de volumestudie willen we laten zien hoe het programma van PH of EC kan worden vormgegeven en kan worden ingepast. Zodat we weten hoeveel ruimte er nodig is voor deze functie. Tevens hebben we de architect expliciet meegegeven dat de bezoekersstromen intern moeten worden opgelost. En dat er voorzieningen voor de sekswerkers zelf moeten zijn. Dat komt ook terug in het resultaat van de volumestudie. Het is inderdaad géén ontwerp.

17. Dus het is niet zo dat het per definitie dit model gaat worden?

Klopt, een marktpartij gaat ontwikkelen. Het kan wel zijn dat zij gecharmeerd zijn van dit ontwerp en dit over willen nemen. Maar zij kunnen ook hun eigen ontwerp maken of een bestaand gebouw transformeren.

E. Overlast omgeving

18. **Burgemeester Halsema kondigde begin dit jaar het Masterplan Zuidoost aan om onder andere criminaliteit tegen te gaan. In hoeverre draagt een Erotisch Centrum hieraan bij?**

- De burgemeester heeft aangegeven dat een EC ook een kwaliteitsimpuls kan zijn voor een gebied.
- Een zeer zorgvuldige invulling met veel oog voor de omgeving is van groot belang.
- Alle activiteiten in een EC vinden nadrukkelijk inpandig plaats met gecontroleerde toegang. Daarmee is de impact op een gebied zeer verschillend met de huidige impact op de Wallen.
- Verder geldt: prostitutie is een legaal beroep en de gemeente verleent vergunningen voor bordelen, waarbij strenge voorwaarden gelden. De gemeente controleert op het naleven van de vergunningvoorwaarden.

19. **Een aantal gebieden op de shortlist ontwikkelt zich de komende jaren tot levendige stadswijken met nieuwe inwoners. In hoeverre wordt rekening gehouden met toekomstige bewoners?**

Zoals bij het ontwikkelen van iedere functie wordt de omgeving meegenomen in de afweging en zullen procedures zorgvuldig worden gevolgd.

20. **De overlastproblemen in het centrum worden als argumentatie aangedragen voor het zoeken naar een locatie voor een Erotisch Centrum. Verhuizen de overlastproblemen mee naar een nieuwe locatie?**

Nee, omdat:

- In het EC gaat het niet om prostitutieramen aan de openbare weg, maar inpandige ramen (en 'hotelkamers' voor werving via internet), met 1 gecontroleerde toegang.
- Een belangrijk onderdeel bij een ontwikkeling van het gebouw zal moeten zijn dat de bezoekersstroom binnen goed kan worden gereguleerd, ook om te voorkomen dat er bij de ingang opstoppingen ontstaan.
- Ook zal een belangrijk onderdeel van het locatieonderzoek zijn dat er een uitstekende bereikbaarheid moet zijn en een goede oplossing voor personen die buiten op toegang wachten, om te voorkomen dat er overlast ontstaat van bezoekers die zich van en naar het EC begeven. Bereikbaarheid is een belangrijk thema in het locatieonderzoek.
- Op de Wallen zijn veel méér ramen, horeca, sekstheaters enz. en daarnaast talloze coffeeshops (niet voorzien in het EC) dan nu gepland zijn in het EC. Het aantal bezoekers van een EC is dus vele malen minder groot en de bezoekers begeven zich slechts beperkt in de openbare ruimte.

F. Juridische punten

21. **Is een raamprostitutie vergunning/ prostitutiebestemming een schaarse vergunning/ schaars recht, en is dat dan een probleem als je vergunning voor het EC wil verlenen?**

(lid Boomsma heeft vorig jaar weleens onder verwijzing naar een rekenkamerrapport gevraagd of dit schaarse vergunningen zijn ook ivm bestemmingsplan, maar zijn vraag bleek meer te gaan uiteindelijk over de duur van de vergunningen)

- We hebben in Amsterdam geen maximum aantal vergunningen vastgesteld. In bestemmingsplannen zijn alleen de nu bestaande prostitutiebedrijven bestemd. Het beleid is dat er in beginsel geen uitbreiding komt van het aantal prostitutiebedrijven dat we nu kennen in de stad.
- Sowieso geldt dat we een fair en transparant proces willen volgen in het locatieonderzoek, en wie er zou kunnen gaan ontwikkelen en wie exploiteren. De gemeente organiseert de dialoog met de markt. Daarbij geldt een aantal uitgangspunten.
- Een daarvan is dat we graag zouden zien dat, bij een totaal van circa 100 werkplekken, er minimaal 3 exploitanten zijn. Dat moeten uiteraard goede exploitanten zijn; bij de vergunningverlening wordt altijd getoetst aan de Wet BIBOB.
- Verder zal in de dialoog met de markt worden gesproken over de kwaliteit, zowel ruimtelijk als qua veiligheidsnormen waaraan het EC moet voldoen.

[redacted]

G. Marktverkenning en vervolgproces met marktpartijen

22. In het rapport van SITE staat dat de groep geïnteresseerde marktpartijen klein is en dat er veel terughoudendheid is. Is het realistisch dat er een marktpartij gevonden wordt?

- Nav onderzoek SITE en van berichten in de media hebben verschillende partijen zich bij de gemeente gemeld met ideeën of initiatieven.
- Met deze partijen, en mogelijk nog meer aan de hand van een bredere uitvraag, gaan we een marktconsultatiefase in.
- In die fase zal onder meer duidelijk worden of er serieuze partijen zijn.
- We weten dat Utrecht, weliswaar na een aantal mislukte aanbestedingen, een aantal serieuze partijen heeft gevonden voor het ontwikkelen en exploiteren van het Nieuwe Zandpad.

23. Volgt de gemeente het advies om verschillende partijen te gaan matchen?

Na de marktconsultatiefase hebben we meer inzicht in de mogelijkheden van verschillende partijen. Het is niet uit te sluiten dat partijen daarna op enigerlei wijze aan elkaar gekoppeld kunnen worden.

24. Hoe kijkt de gemeente aan tegen de door marktpartijen voorgestelde financiële garantstelling?

Uitgangspunt van de gemeente is om geen financiële betrokkenheid bij het ontwikkelen van een EC te hebben. De gemeente blijft in haar gangbare rol voor locatieselectie, gronduitgifte en bevorderen bestemming en vergunningverlening.

25. Zal er een openbare uitnodiging voor de marktconsultatie komen of nodigt de gemeente partijen uit die zij in beeld heeft?

De uitnodiging voor de marktconsultatie zal openbaar zijn, om alle geïnteresseerde partijen een kans te geven om deel te nemen. De partijen die al bij ons in beeld zijn houden wij op de hoogte van het proces en zullen door ons worden geattendeerd op de uitnodiging.

26. Mogen de marktpartijen meepraten over de locaties?

Ja, zie ook bij B. Locatieonderzoek. De locaties worden aan de marktpartijen voorgelegd en uiteindelijk getoetst langs vastgestelde criteria. Immers een marktpartij moet gaan ontwikkelen.

27. Wat als er meerdere geschikte partijen zijn, worden er dan meerdere locaties ontwikkeld?

Nee, uitgangspunt is dat er één locatie wordt ontwikkeld.

28. Wat als een partij een locatie inbrengt die voldoet aan de criteria?

(Zie ook bij B. Locatieonderzoek – vervolg) Indien het een bestaand erfpachtrecht betreft of eigen grond en de locatie voldoet aan de criteria, kan in onderhandeling worden gegaan met de betreffende eigenaar/erfpachter.

H. Communicatie

29. Hoe wordt de stad betrokken bij het proces?

Uit de verdiepende stappen in het locatieonderzoek en de dialoog met de markt volgt een volgende versie van de shortlist met daarop een of meer geschikte en realistische locaties. Die zal ter bespreking

naar de raad gaan. Vanaf dat moment wordt er aan de hand van een uitgewerkte strategie met de omgeving gecommuniceerd.

I. Wezenlijk verminderen van aantal ramen Wallen

30. Op welke wijze kan het aantal ramen wezenlijk verminderd worden?

Er zijn vier manieren:

- het ruimtelijke spoor
- het APV-spoor
- minnelijke verwerving
- het verplaatsen van exploitanten naar een EC of PH.

Zie voor het APV-spoor en het ruimtelijke spoor de 2e bijlage van de raadsbrief van februari 2020 (kabinet). Daarin staan ook kosten genoemd die met deze sporen gepaard gaan.

31. Is de bedoeling dat net zoveel ramen worden gesloten als er in het EC bijkomen?

Dat is ter bespreking in de cie. AZ van 28 januari. Het college heeft in de raadsbrief een aantal punten benadrukt:

- het moet gaan om een *wezenlijke* vermindering
- om een te ontwikkelen alternatieve locatie een werkelijke kans van slagen te geven
- en zo effect sorteren op alle doelstellingen inzake de raamprostitutie Wallen/Singel: verbeteren positie sekswerkers, verminderen drukte en overlast Wallen en tegengaan ondermijning
- dit blijkt ook uit de marktverkenning
- verplaatsing van exploitanten naar de nieuwe locatie is een optie

Verder geldt dat in het EC niet alleen werkplekken voor raamsekswerkers komen, er komen ook werkplekken voor sekswerkers die via internet werven om diegenen die nu niet goed in het vergunde circuit terecht kunnen, ook kansen te bieden. Denk daarbij met name aan mannelijke sekswerkers en transsekswerkers.

32. In het Uitvoeringsprogramma van de Aanpak Binnenstad staat dat ook seksinrichtingen (sekswinkels, -bioscopen en –theaters) verminderd moeten worden. Wat is de samenhang met het EC?

In een EC zou ook erotisch entertainment moeten komen, mogelijk kan in de toekomst ook gedacht worden aan verplaatsing van seksinrichtingen.